

Свого добився

Євген Дудар

Він переступив поріг мого кабінету. Зіщурився:

— Здоров! Не впізнаєш?

— Чого. Впізнаю. Петро. Здоров! Сідай.

— Оце приїхав... А ти зажирів...

Я оглянув Петра з ніг до голови. Його надутий живіт, обвисле підборіддя. Тоді повів рукою по своїх ребрах. Сказав:

— Жартуй, жартуй.

— Які тут жарти. Ти в столиці. Маєш окремий кабінет. А твій колишній однокласник Петро Зубець — на низах.

— Скрізь потрібні руки. Кожна робота почесна, якщо вона чесна.

— А чому ти не залишився в селі?

— Як чому? Закінчив школу. Інститут. Послали сюди, тут Опрацюю.

— Заливай, заливай. Десь мав добру руку. Ось чому я не потрапив до Києва? Чого не маю окремого кабінету? А ти що, розумніший за мене? Що, ти маєш ліпшу голову? Так же алгебру списував, як і я... А тепер ось зажирів... Забув своїх...

Мені стало ніяково. Я сказав:

— Хто ж винен, що ти кинув дев'ятий клас і почав парубкувати.

— Я закінчив десятирічку вечірню, — поправив Петро.

— У нас кожен може Добитися того, чого бажає, — продовжував я..

— От я за тим до тебе й прийшов, — зрадів Петро.— Я бажаю працювати в Києві.

— Але ж...

— Що "але ж"? Ти можеш, а я не можу? Якщо ти добрий земляк, якщо ти не зажирів... То допоможеш...

Я потер долонею лоба.

— Ким ти можеш працювати?

— Можу комірником, — набрав солідності Петро.— Можу десь невеличким начальником... Як ото ти... Розумієш, я не раз сиджу отак ввечері вдома і думаю: "Чому, Петре, всі твої товариші свого добилися, а ти не можеш?" І жінка так каже. "Разом, каже, яблука красти ходили, а тепер він у столиці, а ти — у Саливонівці. Що ти — дурніший за нього?.."

Мені стало незручно. Я відчув, що червонію. Подумав. Це ж поїде у село, буде всім торочити, що я зажирів, що не хочу землякам допомагати.

— Ти десь зупинився? — спитав я делікатно.

— Отут і зупинився. Бачиш, валізка, плащ.

— То ночувати, мабуть, підемо до мене?

— Куди скажеш, туди й підемо.

За вечерею Петро спитав:

— А пам'ятаєш Гриця Кулябку?

— Пам'ятаю, чого ж.

— Він уже не в селі. Вже тут, у Києві. Василь Манаховський, отой, що сидів з ним на одній парті, забрав його. Прописав у себе як брата.

Через тиждень я прописав у себе Петра. Теж як брата.

Незабаром до Петра приїхала жінка.

— Слухай, — сказав Петро. — Треба прописати Марину. Не будемо ж ми жити, як на різних полюсах.

Я подумав: пропишу жінку, може, вибереться Петро. Знайдуть квартиру та й житимуть, Не розлучатися ж їм.

Петро з жінкою зайняли одну кімнату нашої двокімнатної квартири. Через якийсь час привезли двох своїх вітрогонів.

Пару місяців ми з дружиною та дитям тулилися в одній кімнаті.

Я делікатно натякнув Петрові: може б, він підшукав собі квартиру. Він відповів прямо, що кращого місця, ніж у мене, він не знайде ніде.

Тоді дружина моя не витримала. Забрала дитя й по— ч далася до своїх батьків.

Петро уже наступного дня подався у своє рідне село. Повернувся з новими клунками і своїми батьками.

— Розумієш, — пояснив, — ми з Мариною на роботі, а дітей треба ж комусь доглянути. То, може, старі у твоїй кімнаті поживуть трохи. Ти все одно сам...

Я стояв на вокзалі. Зібрався їхати у рідне село.

Раптом над вухом:

— Привіт землякам! Чого витріщився? Не впізнаєш? Зажирів? Однокласника Данила не впізнаєш? А я ось щойно з поїзда. До тебе зібрався. Петра, кажуть, влаштував... Може б, і мене...